

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind reforma activităților
de consultanță, asistență și reprezentare juridică**

Analizând propunerea legislativă privind reforma activităților de consultanță, asistență și reprezentare juridică, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.BP9 din 13.11.2003,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993 și art.48(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor dispoziții potrivit cărora jurisconsultii și consilierii juridici să fie înscrși în tabloul baroului avocaților, putând acorda asistență juridică și reprezenta persoanele juridice pentru apărarea drepturilor și intereselor lor legitime. În acest scop, oficiile juridice din instituții și alte autorități publice ar urma să se transforme în servicii autonome de consultanță, asistență și reprezentare juridică.

Potrivit proiectului, posibilitatea de a înființa servicii autonome de consultanță, asistență și reprezentare juridică o au și persoanele juridice de drept privat, dacă acestea au un număr de minim 50 de salariați sau realizează o cifră de afaceri anuală mai mare de 250.000 Euro.

Prin natura reglementărilor promovate, propunerea legislativă se înscrie în categoria legilor ordinare.

2. Prin concepția de ansamblu, dispozițiile proiectului sunt greșite și contradictorii, făcând imposibilă aplicarea în practică a acestora.

Astfel, deși instituie anumite “categorii de avocați” prin includerea *opis legis* a jurisperșilor și consilierilor juridici pe “tabloul barourilor în calitatea profesională de avocat”, proiectul nu se corelează cu prevederile Legii nr.51/1995, la care textul art.19, face trimitere.

Potrivit propunerii legislative ar urma să existe două reglementări ale profesiei de avocat dar care sunt, în realitate, contradictorii și inoperabile.

Stabilirea a două regimuri juridice distincte pentru aceeași profesie ca și forme diferite de exercitare a acesteia creează inegalități și discriminări între persoanele care exercită profesia de avocat.

Or, exercitarea profesiei de avocat, chiar și în condițiile cooptării consilierilor juridici și jurisperșilor, trebuie să aibă o reglementare unică.

3. Propunerea legislativă instituie noi forme de exercitare a profesiei de avocat, care sunt în contradicție cu principiile și modul de exercitare a acestei profesii reglementate prin Legea nr.51/1995.

Astfel, posibilitatea constituirii societăților de tip “SRL” și “SA” ca forme de prestare a activității de consultanță și reprezentare este în contradicție cu modalitățile de exercitare a acestei profesii stabilite prin Legea nr.51/1995.

Prin proiect consilierii juridici și jurisperșii sunt primiți în avocatură, având însă un alt statut decât al celorlalți avocați, unul privilegiat, prin faptul că forma asociativă de exercitare a acestei profesii se organizează pe principii comerciale, în timp ce actualii avocați sunt asociați pe principii civile.

Totodată, remarcăm o diversificare exagerată a profesiei de avocat, proiectul referindu-se la avocații publici, avocați jurisperși, avocați consilieri, avocați de întreprindere sau avocați liber profesioniști, fără însă să existe și criteriile de departajare a acestora.

4. Referitor la organizarea și funcționarea serviciilor autonome în cadrul autorităților publice prin transformarea oficiilor juridice, menționăm că această formă de organizare nu poate fi aplicată ca obligație cu caracter de generalitate, fără să se ia în considerare

diversele forme de organizare a instituțiilor și autorităților publice în care acestea ar urma să-și desfășoare activitatea.

Astfel, în cazul în care respectivele servicii autonome **fac parte din structura organizatorică** a unei instituții, acestea nu pot fi considerate “**autonome**”, întrucât ele își desfășoară activitatea potrivit regulamentului de organizare și funcționare al respectivei instituții, care stabilește obligațiile fiecărei structuri, relațiile dintre compartimente și ierarhiile funcțiilor.

De asemenea, nu poate fi imaginată desfășurarea unei astfel de activități în mod “autonom” în cadrul autorităților publice, fără obligații și răspunderi din partea celor care o prestează, în timp ce aceste persoane juridice “**sunt obligate să asigure buna desfășurare a activității respectivelor servicii, asigurându-le spații proprii, birotică, baza material-juridică, fondurile bănești necesare, cât și alte utilități necesare îndeplinirii serviciului profesional**” (art.11 alin.(4)).

5. Totodată, nu se întrevide nici rațiunea pentru care, la art.9 se prevede că persoanele juridice de drept privat pot înființa servicii autonome **în locul fostelor oficii juridice**, fără să existe și posibilitatea ca această categorie de persoane juridice să-și creeze astfel de servicii, chiar dacă nu au mai avut până în prezent oficii juridice.

Menționăm, de asemenea, că persoanele juridice de drept privat trebuie să aibă libertatea de a-și organiza neîngrădit activitatea și de a-și încadra avocați, chiar dacă nu sunt îndeplinite condițiile privind numărul de salariați sau cifra de afaceri, această condiționare a proiectului creând discriminări.

6. Cu privire la societățile de exercițiu liberal al activităților de consultanță, asistență și reprezentare juridică, proiectul instituie o “noutate legislativă”, potrivit căreia “**condițiile asocierii sunt supuse atât legii civile, cât și legii comerciale**”, făcând trimitere la dreptul comun atunci când acestea ar urma să fie “înregistrate la Oficiul Registrului Comerțului”.

Menționăm că exercitarea acestei activități profesionale are o reglementare specială, activitatea neputând fi confundată sau asociată cu formele de exercitare a **oricărei alte profesii libere**, organizată pe principii comerciale.

7. Din cuprinsul propunerii legislative lipsesc dispoziții absolut necesare, care să reglementeze drepturile și obligațiile avocaților proveniți din rândul consilierilor juridici și jurisconsulților, răspunderea disciplinară în cazul nerespectării prevederilor legale, suspendarea ori încetarea calității de avocat, eventuale incompatibilități și alte aspecte care să contribuie la corecta organizare și exercitare a acestei profesii.

Norma de trimitere la Legea nr.51/1995, ca normă de complinire, nu își poate găsi incidența juridică, de vreme ce reglementează în cu totul alte forme de organizare, profesia de avocat.

8. Semnalăm că și din punct de vedere al redactării, proiectul este deficitar, utilizând termeni și expresii inadecvate stilului normativ.

Astfel, la art.2 alin.(1), teza potrivit căreia activitățile de consultanță, asistență și reprezentare juridică exercitate în cadrul profesiei de avocat “se substituie” activităților realizate de jurisconsulți și consilieri juridici este greșită, din redactare trebuind să rezulte că aceste activități sunt exercitate de către avocați, în condițiile prezentei legi.

Totodată, având în vedere că, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, alineatul, ca element structural al articolului, trebuie să exprime o ipoteză juridică proprie, textul alin.(2) al art.2 ar fi trebuit redat ca o nouă teză a alin.(1), fiind o continuare logică a aceleiași idei.

9. La art.4 alin.(1), pentru o formulare specifică stilului normativ, expresia “În baza prezentei legi” ar fi trebuit eliminată, iar referirea din alin.(2) la Legea pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat trebuia să cuprindă și numărul acestui act normativ, precum și mențiunea că, după adoptare, acesta a mai suferit unele intervenții legislative.

10. La art.5 alin.(4), în locul expresiei “întrece numărul locurilor”, ar fi trebuit utilizată sintagma “este mai mare decât numărul locurilor existente”, iar în locul cuvântului “supra - numerici” ar fi trebuit utilizată o formulare corectă și adecvată în context.

Totodată, pentru corelare cu prevederile art.68 alin.(3) din Legea nr.51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, era necesară utilizarea sintagmei “Serviciul de asistență judiciară” și nu expresia “Biroul de Asistență Judiciară”.

11. La art.6, textul nu mai trebuia marcat cu cifra (1), întrucât articolul este alcătuit dintr-un singur alineat.

Observația este valabilă și pentru art.7, art.10, art.17, art.18, precum și art.19.

12. Referitor la Capitolul III, precizăm că, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, marcarea secțiunilor trebuia realizată cu cifre arabe și nu cu cifre romane.

Totodată, semnalăm necorelarea în plan terminologic, între titlurile secțiunilor, care cuprind noțiunea de “servicii **juridice** autonome” și norma de la art.8, care se referă la “servicii autonome”.

13. La art.10, precizăm că formularea “persoanelor juridice și instituțiilor” este neriguroasă, întrucât și instituțiile sunt persoane juridice.

Totodată, sintagma “enunțate în articolele precedente” nu este specifică stilului normativ, norma trebuind să facă trimitere expresă la articolele avute în vedere.

14. Întrucât norma din cuprinsul art.11 alin.(1), prin conținutul ei, nu se corelează tematic cu celelalte dispoziții ale articolului, era recomandată plasarea acesteia în cuprinsul Capitolului IV “Dispoziții tranzitorii și finale”.

Norma respectivă este și insuficient conturată, deoarece nu prevede toate situațiile care pot să apară în practică, astfel că din redactare nu rezultă dacă prin înființarea serviciilor autonome de consultanță potrivit prezentei legi, respectivii consilieri juridici, deveniți avocați, mai au contract de muncă cu instituția sau autoritatea publică respectivă.

15. La art.12 alin.(1), menționăm că prin privatizare, în viitorul apropiat vor dispărea atât societățile comerciale cu capital majoritar de stat, cât și băncile cu capital majoritar de stat care, de altfel, sunt tot societăți comerciale. De aceea, textul nu trebuia să se refere la toate aceste categorii de persoane juridice, sintagma “și a altor persoane juridice”, fiind suficientă pentru a acoperi toate situațiile.

16. La art.13 alin.(3), întrucât noțiunea “legea privind organizarea și exercitarea activităților de consultanță, asistență și reprezentare juridică” este sinonimă cu formula “prezenta lege”, era recomandată utilizarea acestei ultimei expresii în cadrul textului.

Referitor la alin.(4), era recomandat ca norma să fie corelată cu prevederile proiectului de Lege privind statutul magistraților, care se

află în procedură de legiferare. Aceeași recomandare este valabilă pentru art.17.

17. La art.15, având în vedere că ipoteza formulată în alin.(1) reprezintă o norma tranzitorie, aceasta trebuia plasată în cadrul Capitolului IV.

Semnalăm că norma de la alin.(3) repetă în mod inutil, sub aspectul conținutului, art.13 alin.(1), rezultând astfel că textele nu sunt corelate între ele.

18. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, textul propunerii legislative trebuia să cuprindă în final formulele de atestare a constituționalității adoptării legii, cu indicarea art.76 alin.(2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTE
Dragoș Iliescu
Dragoș ILIESCU

București
Nr. 1646/27.11.2003